

Tallinna Linna
Keskraamatukogu

Toimetuse ja talituse:

Kaarli t. 8.
Tel. 451-91.

Tellimise hind aastas

Üksuste viisi — à 50 snt.
Üksikult . — à 1 kr

Harjulane

Kuulutuste hind:

Kuulutuste küljel . . . 6 snt. mm.
Esmesl . . . . . 10 " "
Teksti sees . . . . . 12 " "
Kaitseliitlastele 50% hinnaalandus.
Tellimisi võtavad vastu kõik komp.
päälikud ja naisosakon. esindajad

Kaitseliidu Harju maleva häälekandja

Nr. 11.

20. juunil 1936. a.

IX aastakäik.

Sisu:

1) Võideldes ja võites; 2) 23. juunil süttisid üle kogu Harjumaa. . . ; 3) Vaim võidab ja loob. . . ; 4) Loomelüüsid kombeid; 5) Võidupüha; 6) Kolme suure organisatsiooni töö ühes isikus; 7) Võidupüha — eestlaste suurimaid rahvuspäevi; 8) Malevapealiku käskk. Nr. 30; 9) Saku (mitte Männiku) suvilaager; 10) Allüksuste pealike korraldused; 11) Naiskodukaitse ala; 12) Noorte Kotkaste ala.

Võideldes ja võites.

Kalendriaasta jooksul on meil nii mõnigi püha ja puhkepäev. Suurem osa neist, nagu teame, omavad usulise aluspõhja — s. o. käsitlevad üht külge inimese hingevallast.

Üht teist ala, mis juba vanast hallist ajast peale on käinud kaasas eestlaste eluga — mis on seda elu mõjutanud ja koguni eestlaste saatust määranud — pole rõhutatud viimase ajani peaaegu sugugi.

Ma mõtlen eestlaste heitlustele ja võitlustele.

Nii kaugele kui lubavad tagasi vaadata meieni säilinud ajaloolised andmed, näeme Maarjamaad aina sõja tallermaana.

Aga me ei eksi, kui väidame, et ka enne neid aegu, millest jutustavad ajaloolased, käis alatine võitlus.

Kui võtta tõena, et kauges minevikus, rahvaste suurte rändamiste aegu liiguvad ja rändavad rahvad püüdsid jõuda merede kallasteni, järvedeni ja jõgedeni, siis peame oletama ja uskuma, et meie praeguse asukoha — Läänemere ja Soomelahe kallaste — pärast kees kibe võitlus.

Et ettekujutus ja pilt oleks selgem, teeme oletusi.

Oletame, et enne eestlaste siiajõudmist ja asumist meie praegune maa-ala oli mõne teise rahva või tõu asupaigaks.

Eesti-Soome rahvad, tulles kaugelt lõuna-hommikust, kandes püüdu jõuda välja meredeni, järvedeni, jõgedeni, rännates ja võideldes oma raskel teel pikki aastakümneid ja -sadu, võisid siia asuda, võites ja hävitades siinolijaid.

Tähendab, ilma suurte ja raskete võitlusteta see ei sündinud, misjuures eestlased võitjateks võisid osutada ainult seetõttu, et ta pidi olema sõjakas ja kange rahvas.

Teeme teise oletuse. Oletame, et eestlased asusid juba kõige kaugemas minevikus, esimestena pärast viimast jääaega, praegustel maa-aladel.

Ei saa usutavaks pidada, et rahvaste rändamiste aegu neile mõni teine rahvas poleks tikkunud seljatagant peale, kes ka meredeni ja jõgedeni välja tahtis jõuda. Tõenäoliselt see oli nii. Tõenäoliselt olid kestvad ja rasked võitlused.

Kui aga meie praegu omaks võime nimetada maa-alasid, kus asume, siis ainult seetõttu, et meie esivanemad neis võitluses pealetungivad rahvad tagasi löid ja võitjaks jäid.

Võitjaks nad võisid aga jääda ainult seetõttu, et nad olid sõjakas ja kange rahvas.

Kuigi meil on praegu veel vähe ajaloolisi materjale selle tõendamiseks, et eestlased olid ka tüsedad merisõitjad, teist sõnadga, tublid ja tüsedad merel-võitlejad, peame ometi seda oletama, sest teisiti on raske kujutada ette endale nende püsijäämisi praegustele asukohtadele.

Viikingit ajastu, Sigtuna jutud — need tahavad veel uurimist ja valgustamist.

Ühe sõnaga, kuidas ka ei kujutataks ette muistsete eestlaste elu-olu, keegi ei saa minna mööda nende võitlustest oma olemasolu eest. Ajad olid tol korral säärased, kombel nõudsid seda. Elu oli võitlus suuremal määral kui ta on seda praegu selle sõna otsekohelemas mõttes.

Konstateerigem aga rõõmuga, et kõigi muistsete võitluste lõpptulemus oli õnnelik meie esivane-
maile.

Need võitlused, olgugi rasked, ei suutnud hävitada eestlaste sugu maa pealt.

Ei suutnud keegi vallutada lõplikult meie maad. See jäi eestlasile.

Siis tulevad kurvemad ajad võitluste tulemuste suhtes.

Ma mõtlen meie meestele, kes Lembitu ajal heitlesid.

Kuigi lõpp oli kurvem, ei saa keegi tulla tõendama, et eestlasil noil aegadel puudus vaprus, mehisus ja sõjakus. Kuidas muidu seletada seda, et nad aastakümneid suutsid võidelda, kaitsta ja vastu panna pa-
remini relvastatud sissetungijaile.

Kuigi meie iseseisvus tol ajal hävitati, veristevõitlusteta see ei sündinud.

Hilisemal aegadel, millal meie kodumaa oli sõjatallermaaks venelasile, rootslasile, daanlasile, poolakaile, sakslasile jne., ei saanud eestlased teisiti, kui pidid võitlema.

Needki võitlused nõudsid palju verd ja vaeva ega olnud nad igakord õnneliku lõpuga.

Kuid kuidas ka ei lõppenud endisaegsed võitlused — kangelastegusid nõudsid nad
kõik.

Kangelastena peame vaatlema kõiki neid meie esivanemaid, kes raskeis oludes kõigi aegade jooksul
on heidelnud selle maa eest, mis on meie tänapäeva armastatud kodumaa.

Meie viimane vabadussõda, heroilisim kõigest eelmisist, läheb lahku endisist kõigepealt oma lõpp-
tulemusega.

Kui enne oli võideldud ja kangelastlikult võideldud, ometi oli kõigi püüdmiste ja vastupanu tagajärg
kurb. Muistne iseseisvus kadus.

Viimane vabadussõda, kus veriselt ülekaalukate vaenlaste vastu väljas oldi, lõppes õnnelikult. Meie
võitsime oma iseseisvuse tagasi.

Need viimsedki, meile lähidased võitlused, nõudsid kogu eesti rahva jõupingutust.

Kangelastegudeta ei tulnud siingi toime.

Kangelaslikult heitles meie sõjavägi. Kangelaslikult kannatas kogu meie maa ja rahvas.

*

Täna, Võidupühal, tahame meie mõtelda kõigile neile kaugemaile
ja lähemaile võitlusaegadele ja kõigi aegade eesti kangelasile.

Tänagem täna kõiki tuntud ja tundmatuid võitlejaid, kes on olnud eesti asja eest väljas —
olgu see lahinguväljadel relvaga, olgu vaimupõllul sõna ja mõttega.

Saagem uut hoogu uuteks võitlusteks! Teadmine püsigu meis, kui rasked ka
võitlused ei oleks, võitma peame, sest teisiti ei saa, ei tohi!

Ühiselt kasvatagem vaimu, mis looks olukorra, et kangelasist ei tuleks puudu, kui Eesti neid vajab.

J. ORASMAA,
kindral-majoor,
Kaitseliidu ülem.

23. juunil süttivad . . .

23. juunil süttivad üle kogu Harjumaa võidu-tuled ja rohkearvulised rahvahulgad koguvad nende
ümber, et mälestada eestlaste kustumata vabadusiha ja mehiste võitluse meelt.

Millised on olnud jõud ja põhjused, mis on võimaldanud eestlastele nende võitude saavutamist? Need
on olnud esijoones meie meeste isiklik tublidus, meie inimmaterjali kõrge omadused. Eesti sõduri kuue
all on tuksunud kodumaad armastav ja julge mehe süda.

See on vaim, mis meid on aidanud ja mis meid aitab ka tulevikus. Elagu ta edasi ka Harju malev-
laste ridades!

H. Oidermaa,
Propaganda juht.

Vaim võidab ja loob . . .

Saatuse tahtel elama asunud kaunile Läänemere rannikule, lääne Euroopa piirile, oleme muistsest ajast tihtipeale olnud heitluste ja võitluste keerises.

Võitluste ähvardavatest lainete möllust pääsesime, nagu esivanemadki, vaimukindlusel ja tahtel olla iseseisvad ja vabad võõrast võimust ja vaimust.

Surmapõlgusega on rahuarmastaja eesti mees alati tormanud temale pealesurutud võitlusesse.

Kes meist ei teaks rääkida Lembitu aegsetest, — Jüriöö 1343 —, Mahtra sõja- ja kuulsusrikka vabadussõja sangarikkudest võitlustest ja võitudest.

Kuigi mõnes tapluses esivanemaid saatnud ebaõnn, on selles peitunud tuleviku võit, sest meie rahva vabadust ihkav vaim jäi võitmatuks ja karastus veel vastupidavamaks.

Eestlase võitmata vaimutuli löi võimsalt lõkkele vabadussõja võitluses, eriti Võnnu all, kus tehti lõpparve aastasadu kestnud raskele ja rusuvale võitlusele meid rõhunud „luupainajaga“.

Eestlase vaimujõu tähistamiseks kõigi aegade heitlustes ja võitlustes kõigi mustade jõududega, samuti ka ülesehitavas ja loovas kultuurilises töös kõikidel aladel, süüdatakse üleriigi võimsad võidutuled kõige lühemal ööl, 23. juunil, kus taevaalaotuses valgus pühitseb võitu pimeduse üle.

Võidupühal ja võidutulede juures tuletagem eriti meelde kõigi aegade langenud kanglasi, kõigi aegade rahvamehi, riigijuhte ja rahvuskangelasi.

Olgu Võidupühal kauniks ja vaikseks peatuspaigaks langenute kalmud ja mälestussambad!

Olgu ja jäägu Võidupüha tuled meie rahva võitluste väsimata ja loova vaimuvara tunnistajaks nüüd ja tulevikus aegade igavikku !

K. Saar, major,
Harju mahevapealik.

Loome ilusaid kombeid . . .

Igal rahval on oma traditsioonid, missugused sagedasti omavad, ühe rahva juures enamal teise juures vähemal määral, kirjutatud seaduse jõu — kombeõiguse.

Ka meil on mitmesugused kombed olemas, missugused on tekkinud osalt usulistel motiividel — jõulu- puud vastavate lugemiste ja jutlustega, surnute pühad, päikese ja valguse tervitused tulede süütamisega jne. osalt majandus-kaubanduslistel motiividel — käte-kokkulööku ostu-müügi puhul, mitmesugused laused ja soovid teenistusse võtmise puhul, ederahade käsirahade andmine j. n. e. Kõik kombed muutuvad aegade kestel, paljud kaovad ja tekivad uued juurde, aga päris ilma traditsioindeta ei ole ükski aeg ega rahvas. Isegi sööma-joogi ja mitmesugused perekondlised sündmused, pulmad, varrud, sünnipäevad jne. on loonud hulga kombeid ja kus seadusandlus on augu jätnud, siis seda täidavad harilikult paljud kombed, mis sama ja veelgi karmimad kui seadus.

Suured ajaloolised sündmused rahvastel elus on alati jätnud järele ja tekitanud mitmesuguseid kombeid.

Ka meie oleme loonud meie iseseisvuse ametliku alguse 24. veebruari päeva puhuks ilusa kombe, pühitsetes seda päeva pidulikumalt kui ühtegi teist, võttes seda meie riigi sünnipäevana. Meie oleme aastakümneid, võib olla aastasadasi, süüdanud päikese kõrgeima seisu ajal tuled ja rõõmustanud kui lapsed, kuigi just jaanipäeva ümber on tule järele kõige vähem vajadust. See on olnud komme, isegi mitte teades milleks või millest tingitud.

Kolm aastat tagasi sai see päev kuulutatud pühaks Vabadussõja ühe suurema võidu — Võnnu lahingu mälestuseks. Vabadussõjas oli palju tähtsaid ja võidurikkaid lahinguid, millega erineb siis just see lahing teistest? Võnnu lahing omab sellepärast eri-

lise tähtsuse, et selles lahingus lõivad eestlased oma ajaloolise vaenlase — sakslase.

Selle vaenlasega on meie esivanemal aastasadade kestel tulnud palju võidelda ja sellepärast omab Võnnu võit erilise tähtsuse ning selle võidu pühitsemine peab sümboliseerima üldiselt võitu meie ajaloolise vaenlase üle ning uue aja järgu — vaba Eesti algust.

Sellel päeval pühitseme enam sümbolset võitu igasuguste vaenlaste üle meie ajaloo kestel, kui ainult ühte kindlat võitu. See olgu ja saagu traditsiooniks, et sellel päeval süttivad kõikjal võidutuled ja selle päevaga märgime nii Leola lahingut, kui Viljandi ja Jüri öö mässusid ja võitlusi, kui ka aastasadasi kestnud alalist sisemist võitlust meie vabaduse eest.

Rõõmsalt lehvigu lipud sellel päeval, kõrgelt loitku tuled õhtul; eestlane teadku, et tema on peremees omal maal. Tänavuse III võidupüha eel on tabanud meie riiki ja rahvast raske saatuse löök — katastroofiline õnnetus Männikul on röövinud paljudel lastel nende isad ja emad meie rahvas on kaotanud suure hulga tublisi tahte- ja elujõulisi töömehi, kaitseväge mitu paremat eriteadlast ja kaastunne ning kurbus valdab meid kõiki.

Meie tahame eeloleval võidupühal ka eriti mõtelad nende töömeeste peale, kes saatuse tahtel oma ülesannete täitmisel 15. juunil langesid. Ka need õnnetuse ohvrid olid loodud isamaa altarile, et meie julgelt ja kindlalt igauks oma jõudu ja määrämist mööda täidaksime oma kohust meie riigi ja rahva vastu.

Kaitseliitlased, meie oleme mõnegi hea algatuse ja kombe loonud, püüame ka edaspidi luua ja pidada ilusaid traditsioone, nii rikastades ja ilustades meie olemist.

O. Suursööt.

Võidupühaks!

Igal maal ja rahval on kujunenud traditsioonilised rahvuspühad. Nad on ka seotud igivanade hallist ajaloo minevikust võrsunud kommetega ning tähistavad mingit murrangulise tähtsusega sündmust rahva elus.

Meie esivanematel oli Jaanipäev, suvine pööripäev rahvuslikuks pühaks. Ka siis kui võõra võimuga taheti lämmatada vägivaldselt kõike seda mis vähegi kandis rahvuslikku laadi — süüdati julgelt jaanituled, tantsiti ja pillergaaritati nende ümber videvikust vara valgeni.

Lauldi rahvalaule, tantsiti rahvatantse, muistsed taidad ja ebausukombed elustusid jaanitule valgusel.

Igal aastal jaaniõhtul süüdatud tuled sümboliseerisid rahva lootust — veel pole kadunud kõik!

Ja ei olnudki kadunud! Võnnu lahingus võitis Laidoner selle, mis kaotas Lembit Paala all — ja Jaanipäev sai eestlastele tõsiseks rahvusliku võidu päevaks.

Siit peale algab meie rahva suur võidutee. Faktiliselt olime jälle oma maa ja taeva peremehed. Juuriidiline tunnustus järgnes meile ühelt kultuurriigilt teise järele. Majanduslikult ja hariduslikult oleme jõudnud vanemate kultuurriikide tasemele.

Ei pruugi meie ühelgi alal tagasihoidlikult astuda kõrvale — julgelt võime kõikidel aladel sammuda teistega esirinnas. Suurima ja ilusama võidu aga saavutasime rahvana käesoleval aastal korraldatud rahvahääletuse kaudu. Meie esivanematele nende muistse iseseisvuse ajal omane demokraatlik kord — kui ainuõige riiklik kord eestlastele, jäi maksmata.

Meie rahva ürgjõudu õnestavad poliitilised lahkkelid on vaibunud — rahvas tervikuna võib samuda julgelt ja kindlalt edasi võitude teed. . . .

Süütame siis võimsalt ja rõõmsalt võidupüha tulesid!

Las näeb, kuuleb ja tunnustab kogu maailm eestlaste suurejoonelisi võite.

E. O s k a r,
NKK. peasekretär.

Kolme organisatsiooni töö ühes isikus.

Meie riigi sise- ja välisjulgeoleku kaitseks on moodustatud kolm võimsat organisatsiooni. Need on kaitsevägi, kaitseliit ja tuletõrje. Neist on moodustatud kaitseväge olenematult rahva tahtest, seevastu on aga kaitseliit ja tuletõrje puht rahva vaba tahte sünnitused, mis tõendavad seda, kuivõrd on meie kodanikud teadlikud omariikluse kaitse vajaduses. Seda teadlikkust ja kodanikkude kõrget arusaamist tõendab kaitseliidu ja tuletõrje arvukas pere, rääkimata siinjuures kaitsevääst, kust peab läbikäima iga meeskodanik.

Vast leidub ehk praegugi veel arvamisi, kui kaitsevääline õppus läbitehtud, siis võib jääda passiivseks pealtvaatajaks riigikaitse töös: Mooramaa mees on oma töö teinud, las nüüd tulla teised, aga seda just ei tohi tulla kellelegi mõttesse. Meie teame igaüks, kui kallilt on meil saadud omariiklus, kui palju maksis see meie paremate meeste elusid, terviseid, varandust, seda võitu peame hoidma ka pühalikult ja seda ei suuda me üksi lühiajalise kaitsevääline õppusega, vaid peame omi kodukaitse teadmisi täiendama ka mujal — ja seda paratamatult, kui tahame olla iseseisev ja rippumatu teiste vabade rahvaste peres. Seda õppust peale kaitsevääle annavad meie vabatahtlikud organisatsioonid kaitseliit ja tuletõrje, kuhu peaks astuma iga kodanik peale kaitsevääle teenistust, et olla kontaktis kodukaitse õppustega ka kaitsevääst lahkudes.

Rahva vabadus, riiklik iseseisvus ja maa vajab alati kindlat kaitset, kuna need meeldivad pahatihti naabreile. Aga meil peab olema ka alaline sisemine valvas silm. Praegune aeg näitab meile eriti, kuivõrd

on hädine loota välisabile ja seda rohkem olgu meie riigi kaitse me endi kätes, ja juba varakult. See koostus on raske, aga ainult raskelt võidetud asjad on kallid ja võit läbi raskuste on sama kui puhkus peale töö. Meie nooremad ei tohi olla kunagi nõrgemad kui olid need, kes ise langedes andsid meile hoida „püha aarde“ — Eesti rahva rippumatuse, vabaduse.

Kaitseväge ja kaitseliit on tugevasti immutatud rahva tahtega, nagu see peab ka olemagi. Kui me aga vaatame asjale lähemalt ja süveneme rohkem rahva vaba töösse siis näeme, et eelmiste kõrval tegutseb kolmas suur ja üldvajalik organisatsioon, mis taotleb pea samu sihte kui eelmisedki, — see on tuletõrje. Meie teame millised ülesanded lasuvad otsest kaitsevääle ja kaitseliidul: need on rahva ja riigi kaitse välise ja sisemise hädaohu korral. Me teame ka millised ülesanded on tuletõrjel: need on rahva ja riigi varanduste kaitse tule vastu. Kui me need erinevad ülesanded kõrvutame, siis näeme, et kõik lahendavad lõpuks ühti ja samu ülesandeid. Kuna on kaitseväge või kaitseliit jäänud pealtvaatajaks, kui tuli on hävitanud varandusi, või kes me tuletõrjujatest kaasaegseist pole võidelnud kuulide all vaenlasega ehk põlevates majades leekidega. Seda tööd on tehtud käsikäes ja tänu üksteise mõistmisele, see ühine koostöö on viinud meid edasi. Tulevikus, sõjakorral omab ka tuletõrje määratu tähtsuse, eriti gaasisõjas, kuna paremal korraldusel on võimalik alati organiseerida sisekaitset. Me peaksime süvenema üksteise tööle aga veelgi rohkem, et suudaksime lahendada kõiki ülesandeid ühiselt. Me teame, et hädaohu korral harvenevad tuletõrje read. Tuletõr-

jujad viivad oma teadmised endiga kaasa sinna, kus neid hetkel rohkem vaja, kuid sellest on üksi vähe ja olgugi, et iga kaitsevaelane on juba samuti tuletõrjuja, siis ta pole veel teadlik tuletõrjuja ja kas ei oma tulekaitse teadmised sõjakorral küllalt suurt tähendust? Tänu kaitseväge Ülemjuhatajale! Käesoleval aastal ongi peetud kaks suuremat tuletõrje kursust, millest võttis osa üle seitsmekümne ohvitseri ja allohvitseri, kes ka kursuse lõpetasid. See näitab, et kaitseväes pannakse rõhku tuletõrjele ja tuletõrjeliikumine leiab sääl heatahtlikku vastukaja. Sellele kiiduväärt koostööle kõige paremat edu ka tulevikus!

Kaitseliidu juhtivad tegelased, eriti instruktorid on meie rahva kõige suuremad elutundjad. Nad elavad rahvaga sageli nende rõõmud ja mured kaasa. Neid mehi usaldab rahvas ja neile meeste peaksime usaldama ülesandeid, mida vaja selgitada rahvale. Kaitseliidus on neid aktiivseid kodanikke ligi kakskümmend tuhat, kes ei piirdu üksi kaitseliidu tegevusega, vaid seisavad samal ajal ka tuletõrje lipu all, nagu on seda palju meie kaitsevaelasigi, kuid seda peaks olema rohkem. Rahval sageli pole valik selge, et võib töötada vägagi hästi mõlemis organisatsioonis korraga. Ma usun ja on selge, et kaitseliidu juhid on koormatud töödega, võtta enda peale veel mingisuguseid kõrvalülesandeid ja selgitada rahvale tuletõrja vajadusest, kuid instruktorid peaks vähemalt ise lõpetama lühiajalised tuletõrje kursused ja vajaduse korral neid teadmisi edasi andma, eriti maal elavatele. Ma usun, et kaitseliidu instruktoril tuleb ette sageli küsimus tuletõrje alalt, või kas neil pole küllaltki kokkupuuteid tuleohtudega, kus talle vaadatakse kui juhtivale jõule, eriti lahingolukorral ja manöövrelil. Kõige suurema tähtsuse omab tulekustutusoskus siiski sõjaajal ja siin peab olema iga kaitseväge või kaitseliidu juht ka tuletõrje juht. Nagu eel-

pool nimetatud ei jõua kaitseliidu juhid, arvestades töökoormatust, süveneda põhjalikult tuletõrje töö ja õppustesse, kuid lühiajaline kursus ei tohiks olla kellelegi koormavaks. Peatöök jäägu igale ta otsest ülesanded kuid tundma peame kõiki töid, peame mõistma lahendada üksteise ülesandeid, et saada rahuajal tarvilik ettevalmistus hädaohukorraks. Kuid meil pole vaja siin rääkida mingisugusest hädaohust, juba rahu ajal ei tule tuletõrje üksi oma ülesannetega toime, tarvitades tihti kaitseväge ja kaitseliidu abi, eks oleks see abi palju olulisema tähendusega, kui abistustöödest võtaksid osa teadlikud tuletõrjujad. Distsipliin ja kaitsevaeline väljaõpe on kord head kodaniku omadused, kuid need omadused muutuvad märksa olulisemaks, kui neile liituvad veel teadmised tulekaitsest.

Meie oleme väikene rahvas, juba ise paras organisatsioon ja juba seepärast peame avaldama igal alal aktiivsust. Iga kodanik peab olema kõigiti ettevalmistatud. Meie ei saa endi aladel niivõrd spetsialiseeruda kui see on võimalik suurrahvail. Kaitseväge, kaitseliit ja tuletõrje, need on meie riigi alustoad, need peavad ka omi ülesandeid ühtlustama, et kanda ühist vastutust ühiselt, vastasal korral nõrgendame endid sisemiselt ja väliselt. Peame vastastikku tundma üksteise tööd ja üksteist abistama et moodustaksime ühise terviku, millele võib tugeida meie riigi ja varanduse julgeolu. Meil on hulk kodanikke, kes töötavad kõigis kolmes organisatsioonis korraga, need olgu meile eeskujuks ja virgutagu teisi järgnema, kuni iga kodanik on hea kodukaitsja vaenlase ja tule eest. Nende kolme organisatsiooni edust ja koostööst oleneb meie saatuse, siis oleme ka ettevalmistatud, et vaadata julge pilguga tulevikku.

Eesti Vabatahtliku Tuletõrje Liidu
Abiesimees ja
Harju maleva sp. päalik A. Sork.

Võidupüha — eestluse suurimaid rahvuspäevi.

Võidupühal pühitseme eesti rahva uuestiliitumist rahvuseks. Iga eestlane on uhke oma isamaa suurtele juhtidele.

Võidupühal tuksub iga eestlase süda soojalt oma isamaale. Mainitud pidupäev on meie rahvale suurimaid rahvussilmapiilke, kus võime uhkustundega ühiselt pühitseda eesti rahva mitmekümne sugupõlve visade rahvuslikkude püüete ja unistuste täidminekut. Õnnelik on sel silmapilgul iga kodanik, kes võib end nimetada e e s t l a s e k s, kuna ta kuulub kangelasliku rahva ridadesse, kes oma raudse tahte ja visa heitluse järele on kätte võidelnud oma esiisade päranduse — vabadusi ja vaba kodu pinna.

Eesti minevik on täidetud kannatuste, higi ja verega. Sajandite kestel on muistne eesti sugu pidanud siin meeletlikku heitlust võõraste sissetungijate vastu, kes tulid siia lämmatama vaba, rippumata rahva iseseisvust, nende omavalitsuslikku korraldust ja omapärast kultuuri. Maa allaheitmine ei olnud sissetungijatele kuigi kerge, vaid sündis pikkamööda.

Eesti esivanemad armastasid ülekõige vabadust, ega annud seda käest nii kergelt ära. Terved vaprad valdad varisesid mulla alla ja kolletasid kihelkonnad enne, kui saksa raudrüütliid oma paremate relvade ja jõulise ülekaaluga suutsid viimaks viia lõpuni oma toore laastamissoja ja riisuda maa pärisperemeestelt nende vabaduse.

Eesti rahva vihasemad ja põlatumad vaenlased eksisid aga rängalt, kui oletasid, et maa allaheitmisega on nad lõpulikult hävitanud eestlaste rahvusliku olemasolu ja võivad allaheidetud rahva liikmed sulatada teise rahvuse vöörkehasse. Kuigi kogu maa oli nii põhjalikult ära laastatud ja muudetud ahervarteks, et kümnete kilomeetrite tagant ei olnud kuulda koragi haukumist ja kõik meessoost isikud kuni põlvepikkuse poisikeseni olid jätnud vaenuväljadel oma elu isamaa eest, ei olnud järeljäänutes surnud

mälestus kaotatud vabadusest, vaid see hingitses, kui tuluke tuha all, õnetu ja vägivallaga orjastatud rahva meeltes põlvest põlve edasi. Oodati kannatlikult, kuni tuleb paras tund kättemaksuks ja kaotatud rahvuslike aarete tagasivõitmiseks. Ja see tund tuligi.

Seitseteist aastat tagasi, jaanilaupäeval, saabus Eestile suurim võit. Kangelaslik eestlaste malev purustas Võnnu värvatel landevääri, oma igivana vaenlase uuel kujul, kes kasutades eesti rahvaväe meeleheitlikku heitlust Idast Maarjamaale sissetungiva vene punalaine vastu, arvas olevat saanud paraja silmapilgu hoobi andmiseks seljatagant ja Eestimaa uueks allaheitmiseks. Eesti vaprad pojad raiusid aga mõõgaga sakste mürgise lohe pihuks ja põrmuks ning kinnitasid lõpulikult oma pühal kodumaa pinnal võimsalt lehvima sinimust-valge rahvuslipu. Võnnu all hävitati ajalooline vaenlane ja rajati kindel alus oma riiklikule iseseisvusele.

Vabadussõda oli eesti rahva ühine ja suurim jõupingutus ning Võnnu võit krooniks heitlusele vabaduse eest. Sellepärast tuletagu Võidupüha ja need sajad võidutuled, mis sellel õhtul löövad lõkkele kõikjal üle kodumaa, pealekasvavatele põlvedele alati meelde vabadussõja suurt võitu ja määravat tähtsust Eesti iseseisva elu kujunemisel sellest ajast algades.

Eesti rahva suurima võidu tähistamiseks kannab sellepärast 23. juuni täie õigusega Võidupüha nime. Võidupühal pühitseme eesti rahva uuestiliitumist rahvuseks, ühise tahte tagasitulekut ja eesti rahva vaimset uuestikujunemist. Sellel päeval langetame ühtlasi lipud ja tuletame melde sügavas harduses kõiki neid vapramaid kodumaa poegi, kes ohverdasid oma elu, et Eesti võis uuesti ärgata ja tõusta. Nende mälestus on püha igale eestlasele.

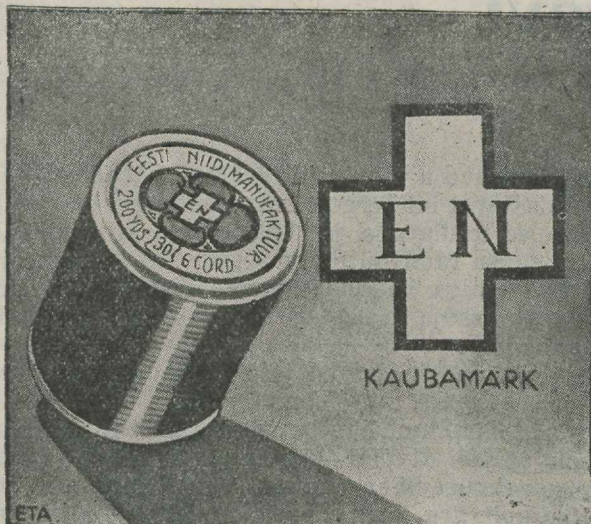
Vaatamata suurele vaprusel ja isamaa armastusele, kustutati muistsete eestlaste vabadustuli selle tõttu, et meie esivanematel puudus üksmeel väljaastumisel välise vaenlase vastu. Nad heideti alla üksikult maakondade kaupa. Vabadussõjas saabus aga

võit sellepärast, et seda viga enam ei korrutatud, vaid astuti vaenlastele vastu ühisel nõul ja ühisel jõul. Olgu siinkohal mainitud Eesti rahva paremaid juhte Riigivanem K. Päts ja kindral J. Laidoner, kes oskasid liita määraval ajal rahva ühiseks, tugevaks ja lahutamata tervikuks ning viisid vabadussõjas Eesti võidule — K. Päts, kui Eesti esimene riigipea ja kindral J. Laidoner, kui eesti võidukate vägede ülemjuhataja. Ka järgnevatel aastatel on need mõlemad suured mehed juhtinud rasematel silmapilkudel juba vaba ja iseseisva Eesti saastust ning ära hoidnud vapustused, mis ähvardanud meie isamaa noort vabadust. Praegugi seisavad nad ustavalt Eesti eesotsas ja iga eestlane on uhke oma isamaa suurtele juhtidele. Nende targal ja õnnelikul talitusel valitseb kodumaal kindel kord ja rahulik elu ja Eesti majanduslik ning kultuuriline tegevus on löönud jälle õitsele. Kõik need saavutised oleme omandanud tänu sellele, et meie rahvas ei ole enam killustatud omavahelistes heitlustes, vaid et rahva kõik loovad jõud on rakendatud ühiste eesmärkide ja sihtide taotlemiseks.

Võidupüha olgu meile pidulikaks päevaks mõtete kogumiseks, kuidas suudaksime oma jõude veelgi koondada oma riikliku iseseisvuse ja rahvusliku terviku tugevdamiseks. Võidupühal kuulutame kogu maailmale, et meie rahvas ei ihalda ei võõraid maid, ega varasid, kuid ei lase ka iial võõrastel sirutada oma kätt meie isamaa ja vara külge.

Võidupüha oma lõomavate võidutuledega olgu meile pühaks töötustunniks pühendada kogu oma mõistus ja paremad püüded Eesti ilusama tuleviku teenimiseks, mis liidaks kogu meie hõimu nii elus kui surmas ühiseks ja tugevaks liiduks. Võidupühal anname pühaliku vande edasi ehitada seda suurt rahvushoonet, millele panid alusmüürid meie muistsed ja vabadussõja sangarid. Võidupüha kinnitagu meie usku oma kodumaa õilsamasse tulevikku.

Osvald Viirsoo.

Õmblusniit

„VALGE RIST“

MUST
VALGE
KAITSEVÄRVI
VÄRVILINE

Müügil kõigis kauplustes
üle maa:

Suurmüügi keskkoh

A/S. KREENBALT

TALLINN, S. KARJA 13

Malevapealiku käskkirjad.

HARJU MALEVAPÉALIKU KÄSKKIRI

Nr. 30.

Tallinnas, 17. juunil 1936. a.

§ 1.

Vabastan ametkohtadelt:

Kuimetsa üks. rhm.: A. Maipuu — 2. jaopealiku kohalt; F. Neuthal — 2. jaopealiku abi kohalt; Joh. Neuthal — 3. jaopealiku kohalt ja R. Eggeder — 3. jaopealiku abi kohalt, kõik arvates 1. juunist s. a.

Viimsi kompanis: Falkon Traks — õppealiku kohalt, arvates 10. juunist s. a.

§ 2.

Kinnitan ametkohtadele:

Viimsi kompanis: Falkon Traks — kompani spordipealikuks, arvates 10. juunist s. a. ja Alfred Raudsepp — komp. õppealikuks, arvates 10. juunist s. a.

Mõigu üks. rhm.: Aug. Roots — üks. rhm. õppealikuks, arvates 1. juunist 1936. a.

Jõelehtme komp.: Evald Jaksen — komp. õppealikuks, arvates 15. juunist s. a.

Nehatu kompanis: Herbert Grustam — I rühma 1. jaopealiku abiks; Heinrich Kilu — I rühma 2. jaopealikuks; Al-der Asper — I rühma 3. jaopealiku abiks; Johannes Lepik — I rühma 4. jaopealikuks; Valter Pohl — I rühma 4. jaopealiku abiks ja Rudolf Käsperi — II rühma 1. jaopealiku abiks, kõik arvates 10. juunist s. a.

Kuimetsa üks. rhm.: Joh. Neuthal — 2. laskurjaopealikuks ja Erich Korn — temale abiks; Artur Maipuu — sisekaitse 3. jaopealikuks ja Hans Hallika — temale abiks; August Eilemann — relvurpealikuks, kõik arvates 1. juunist s. a.

Keila malevkonnas: August Viik — malevkonna õppealikuks, arvates 25. maist s. a.

Nissi malevkonnas: Julius Vollmann — malevkonna vaimulikuks, arvates 11. juunist s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 18.

§ 3.

Viin üle üksusest — üksusesse:

Vold. Ilves'e — Kohila paberiv. üks. rühmast — Staabi kompanisse, arvates 2. juunist s. a.

Aavo Ridalo — Loksa üks rühmast — Keila Tehn. kompanisse, arvates 2. juunist s. a.

Vold. Särak'i — Harku kompanist — Nehatu kompanisse, arvates 1. juunist s. a.

Valentin Vabi — Raiküla kompanist — Kodusoo kompanisse, arvates 2. juunist s. a.

Alfred Raudsepp'a — Ravila kompanist — Viimsi kompanisse, arvates 10. juunist s. a.

§ 4.

Alljärgnevad Alavere kompani tegevliikmed lugeda toetajaiksliikmeiks: Hans Andresalu, Anton Kenakaem, Anton Sirel, Jaan Koppel ja Karl Kiviloo — kõik arvates 1. maist s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 5.

§ 5.

Alavere kompani toetajaliige Rudolf Käbi lugeda tegevliikmeiks, arvates 1. maist s. a.

§ 6.

Alljärgnevad kaitseliitlased on oma perekonnaja eesnime muutnud, milline muudatus teha kõikides nimekirjades:

August Mats — „Maidla“ —	Mõigu üks. rhm.
Al-der Laaser — „Laansalu“ —	Varbola komp.
Johannes Uusberg — „Uussalu“ —	„ „
Herbert Villmann — „Vello Vellemäe“ —	„ „
Hans Ermas — „Ants Ärmpalu“ —	„ „
August Ermas — „Ärmpalu“ —	„ „
Anton Langovits — „Laanemets“ —	„ „
Anton Uesson — „Udusoo“ —	„ „
Heinrich Kaunispaik — „Enn“ —	„ „
Al-der Massov — „Maasalu“ —	„ „
Ernst Greim — „Kalju Kursalu“ —	Peningi komp.
Harald Jakobson — „Lembit Lennuta“ —	Kernu kp.
Johannes Kruusmann — „Oks“ —	Harju Risti komp.
Voldemar Noort — „Soodla“ —	Kuimetsa üks. rhm.
Voldemar Sommermann — „Suviste“ —	Raiküla k.
Al-der Piilberg — „Priima“ —	Nehatu komp.
Jaani Piilberg — „Priima“ —	Nehatu komp.
Gustav Jablovkov — „Linnusaar“ —	Kodusoo komp.
Eduard Brokan — „Eduard Merimaa“ —	„ „
Friedrich Portov — „Poolsaar“ —	Viimsi komp.
Roland Portov — „Poolsaar“ —	Viimsi komp.
Johannes Lessmann — „Leesalu“ —	Kloostri komp.
Johannes Berg — „Avamägi“ —	„ „
August Bartland — „Kalda“ —	„ „
Erich Neuhaus — „Nõlvand“ —	„ „
Heinrich Rudbek — „Kasemaa“ —	„ „
Oskar Aunbaum — „Aunver“ —	„ „
Julius Ambach — „Ambre“ —	„ „
Rudolf Marbach — „Liivimaa“ —	„ „
Leopold Lessmann — „Leesalu“ —	„ „
Bernhard Dreverk — „Joesaar“ —	„ „
Julius Drebler — „Reesna“ —	„ „
Heinrich Aunbaum — „Männisalu“ —	„ „
Arnold Mittenbritt — „Miidla“ —	„ „
Verner Mittenbritt — „Miidla“ —	„ „
August Lilienberg — „Vaigur“ —	„ „
Valter Amstrand — „Agur“ —	„ „
Bernhard Holmberg — „Hoolma“ —	„ „
Ernst Villbaum — „Kaljula“ —	„ „
Voldemar Vunder — „Merila“ —	„ „
Erich Mathiesen — „Kuusemets“ —	„ „
Julius Oengo — „Õngo“ —	„ „
Verner Aamisepp — „Aav Aamisepp“ —	„ „
Heinrich Aunbaum — „Tõnis“ —	Aunbaum —
Georg Voore — „Jüri“ —	Voore —
Heinrich Ridbeck — „Henrik“ —	Ridbek —
Johannes Berg — „Juhan“ —	Berg —

§ 7.

Harju maleva kosseisust lugeda lahkunuks alljärgnevad kaitseliitlased:

Viimsi kompanist: Arnold Säinas — elukoha muutmise tõttu, arvates 3. maist s. a.; Johannes Almet — elukoha muutmise tõttu, arvates 26. maist s. a.; Al-der Samuel — omal soovil, arvates 23. maist s. a.

Raiküla kompanist: Johannes Kirpmann — elukoha muutmise tõttu, arvates 28. maist

s. a.; Albert Lenk — elukoha muutmise tõttu, arvates 28. maist s. a. ja Hermann Jürgenstein — omal soovil, arvates 3. juunist s. a.

Russalu üks. rhm.: Mart Aassalu (end. Peterson) elukoha muutmise tõttu, arvates 1. maist s. a.

Keila Tehn. kompanist: August Jõeväli — elukoha muutmise tõttu, arvat. 2. juunist s. a.

§ 8.

Harju maleva koosseisu lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Kaiu kompanisse: Gustav Kruus, Oskar Blond ja Johannes Viljaste — kõik arvat. 2. juunist s. a.

Suuropi üks. merirühma: Al-der Rikko, Johannes Krippel — mõlemad arvates 1. juunist s. a.

Nabala kompanisse: Martin Voosemaa, Voldemar Hallik, Oskar Koitjärv, Eduard Kutsar, Jüri Jaanus — kõik arvates 2. juunist s. a.

Nehatu kompanisse: Elmar Kurg, Aavo Silland — mõlemad arvates 5. juunist s. a.

Staabi kompanisse: Artur Kiiin, arvates 15. juunist s. a.; Eduard Karjahärm, arvates 11. juunist s. a.; Konstantin Kirsimägi ja Jaak Kalbus, mõlemad arvates 9. maist s. a.

Raasiku kompanisse: Richard Tamm, arvates 1. juunist s. a.

Anija kompanisse: Richard Maasikas, Feliks Russak, Jaan Lepp, Viktor Raude, Feliks Rem-

melgas, Arnold Jaanisson ja Rivald Tkerpae — kõik arvates 2. juunist s. a.

Laitse kompanisse: Arnold Sassi: arvates 15. juunist s. a.

Riisipere kompanisse: Julius Vollmann, arvates 11. juunist s. a.

Varbola kompanisse: Eduard Jamer, arvates 6. juunist s. a.

Järvakandi tehaste üks. rhm.: Richard Mossin, Mihail Tisler, mõlemad arvat. 15. juunist s. a.

Kabala kompanisse: Paul Muliin, Jaanus Meel, Arkaadi Hallik, Jaan Viska, Vladimir Küppar, Voldemar Savelli, kõik arvates 15. juunist s. a.

Järvakandi teh. üks. rhm.: Al-der Orlov ja Harald Mikiver — mõlemad arvates 15. juunist s. a.

Raiküla kompanisse: Endel Rannik, arvates 2. juunist s. a.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

Teadaanne.

Trükist on ilmunud „Merekaitseleitlase käsiraamat“, ostuhind Kr. 2.00.

Üksused saavad 1—2 eksemplaari tasuta.

Ostu tellimistega palun rutata, sest vähesel arvul on raamatuid veel peastaabis müügil, kuna äris maksab raamat Kr. 2.50.

K. Saar, major,
Harju malevapealik.

Kuni 33% kokkuhoidu

ajalehe üksiknumbri ostjatele võimaldab „UUS EESTI“ koju tellimine.

„UUS EESTI“

on sisukam, suurem, huvitavam ja sealjuures odavam 7 korda nädalas ilmuv ajaleht.

Vähese rahaga saate tellida Eesti parima ajalehe.

Üksikutes kohtades vajatakse veel „UUS EESTI“ tellimiste vastuvõtjaid. Kindlustusseltside esindajad, kasutage soodsat lisateenistuse võimalust.

Peakontor: Tallinnas, Pikk 40; üldtelefon 442-06, ärijuhatus 473-67

Kontorid:

Tartus, Suurturg 9, tel. 4-37
Võrus, Jüri t. 16-a, „ 1-63
Valgas, Vabaduse 6 „ 1-23

Petsris, Turupl. 3, tel. 1-47
Narvas, Hermann 15, „ 3-55
Rakveres, Tallinna 18-a, „ 2-51
Haapsalus, Jaama 6-a, „ 1-76
Viljandis, Lossi 31, „ 2-89
Pärnus, Rüütli 27, „ 5-86
Paldes, Pikk 2, „ 1-21
Kuressaares, Pruuli 1, „ 1-13

Saku (mitte Männiku) suvilaager

26.—28. juunini s. a.

Saku suvilaagrist osa võtta kõigil Linnaümbruse-, Hageri- Kohila-, Rapla- ja Juuru malevkondadest määratud laskurkompanidel ja laskurühmadel, Keila- ja Rapla raskekuulipilduja rühmadel, Juuru ratsakomandol, kõigil side komandodel ja kaitseväes sidepataljonis teeninud meestel, kõigil gaasikaitse komandodel, Järvakandi, Triigi ja Kernu orkestritel koosseisus, nagu see „Harjulases“ Nr. 9. — s. a. tähendatud „Sakala manöövri“ üksuste koosseisudes.

Peale seda on soovitatav osa võtta kõigil kaitseliitlastel neist malevkondadest, kus suvilaagreid ei korraldata. Suvilaagrist osavõtjate kohale sõitmine 27. juuni hommikuste rongidega (väljaarvatud manöövriks määratud kompanide ja rühmade pealikud, kes sõidavad kohale 26. juuni õhtupoolikuste rongidega) järgmiselt:

I. Tapa—Tallinna liinilt rongiga mis väljub 27. juunil s. a.:

1. Kehra jaamast — kell 05.59,
2. Raasiku jaam. — „ 06.27,
3. Lagedi jaam. — „ 07.00.

II. Tallinn—Keila—Haapsalu liinilt rongiga, mis väljub:

1. Riisipere jaamast — kell 06.58,	4. Keila jaamast — „ 07.47,
2. Laitse jaamast — „ 07.09,	5. Saue jaamast — „ 08.00,
3. Vasalemma jaamast — „ 07.16,	6. Pääsküla jaamast — „ 08.24.

III. Lelle—Rapla—Tallinna liinilt rongiga, mis väljub:

1. Keava jaamast — kell 07.35,	4. Kohila jaamast — „ 07.17,
2. Rapla jaamast — „ 06.25,	5. Kiisa jaamast — „ 07.35.
3. Hagudi jaamast — „ 06.43,	

(ka Juuru ratsa k-do hobused).

IV. Vääna—Nõmme—Väike-Liiva liinilt rongiga, mis väljub:

1. Väänast — kell 06.30,	4. Rannamõisast — „ 06.55,
2. Vatslast — „ 06.38,	5. Harkust — „ 07.01.
3. Sõrvest — „ 06.44,	

V. Tallinna-Sadama jaamast — Sakku läheb erirong laagrisse sõitjaile.

Rong väljub Tallinna Sadamast kell 09.28, Tallinn-Väiksest kell 09.50 ja Liivalt kell 10.01. Kõigile neile kaitseliitlaste ja naiskodukaitse liikmeile, kes sõidavad rongidega teistelt liinidelt, omnibussidega ja teistel sõiduvahenditel Tallinna, on ümberistumine Tallinn-Sadam-, Tallinna-Väike- või Liiva jaamades, kuidas kellelgi soodsam ümberistuda. Kaitseliitlastel ja naiskodukaitse liikmeil tingimata kasutada Tallinnast Sakku sõiduks erarongi, mis läheb välja Sadama jaamast kell 09.28, sest vastasel korral tekib kuhjumisi ja arusaamatusi teistel rongidel.

Korrapidajaks Tallinna-Sadama jaama määratud Linnaümbruse malevkonna pealiku, korrapidajad Tallinna-Väike- ja Liiva jaama määrata Linnaümbruse malevkonna pealikul.

Korrapidajate ülesandeks on sõitjate kiire rongile paigutamine, tehes enne jaotus vagunitesse, ä 40 inimest. Vagunitesse paigutus sünnib täite vagunite kaupa alates veduri poolsest otsast.

Juuru ratsa komandole antakse hobuste veoks vagunid Hagudi jaama, kus peale laadimine sünnib pealik E. A d a m s o n'i korraldusel.

Manöövri ajaks määratud kompanide ja rühmade pealikud, ja nende abid sõidavad laagrisse Saku jaama 26. juuni õhtupoolikuste rongidega, et tutvuneda õppeplatsidega ja õppeülesannetega.

M ä r k u s: Saku suvilaagri plats on Saku majapidamise kooli karjamaal, Saku as. lähedal, kus oli ka laager 1932. a.

Kõigil sõitjatel rongilt maha minek Saku jaamas.

Tagasisõit laagrist:

Sakust väljuvad rongid 28. juunil s. a.:

1. Sakust Tallinna erarong kell 16.10;
2. Sakust maa poole kell 16.02;
3. Juuru ratsa komando koos hobustega — kell 22.59.

Sõidupiletite väljasaatmiseks üksuste pealikul pöörata aegsasti maleva staabi poole.

Toidustajad 4 väliköögi peale, ühe einelaua pidamiseks ja 6 samariitlast määrab naiskodukaitse ringkonna juhatus.

Toit kaitseliitlaste ja naiskodukaitse liikmeile tasuta, väljaarvatud leib, mis kõigil kaasa võtta — saab osta ka einelauast.

Heinad hobustele tasuta — kaerad kaasa võtta.

K. Saar, major,
Harju mahevapealik.

Allüksustepealikute korraldused

HAGERI-KOHILA MALEVKONNA PEALIKU KÄSKKIRI

Nr. 2.

10. juunil 1936. a.

§ 1.

Sakala sügismanöövri (2.—4. oktoobrini 1936) kahe laskurrühma koosseisu määrان kindlaks järgmiselt:

I. Laskurrühm:

Rühma pealikuks mlvk. õppeplk. res. lpn. A. Arakas. Pealiku abiks Kohila paberivabriku üksiku rühma plk. W. Eylandt.

I jao pealikuks Kohila paberiv. ü. r. plku abi J. Sillamäe.

I jao pealiku abiks J. Vassermann.

II jao pealikuks Kohila kompanist L. Lehis. abiks " " A. Blei.

III jao pealikuks Kohila kompanist kapral A. Saviir. abiks " " kapr. Aug. Rõngelep.

IV jao pealikuks Kohila kompanist J. Barnabas. abiks " " P. Rebane.

Rühma meeskond: I jagu Kohila paberivabriku üksiku rühmast 10 m. II, III ja IV jaod Kohila kompanist 30 meest.

II. Laskurrühm.

Rühma pealikuks Hageri kompani pealik ltn. A. Oja. Pealiku abiks Hageri kompani plku abi A. Kõrv.

I jao pealikuks Hageri kompanist noor. allohv. Jaan Uudam.

I jao plk. abiks Hageri kompanist Jüri Alavina.

II jao pealikuks Hageri kompanist noor. allohv. R. Nimmerfeldt.

II jao pealiku abiks A. Veensalu.

III jao pealikuks Hageri kompanist n. a. o. V. Uudam.

III jao pealiku abiks Hageri kompanist P. Laaser.

IV jao pealikuks Lohu üks. rühma pealik J. Möldre. abiks Lohu üksiku rühmast Ed Vinter.

Rühma meeskond: I, II, III jaod Hageri kompanist 30 meest; IV jagu Lohu üks. rühmast 10 meest.

§ 2.

Üksuste pealikutel esitada minule jagude nimekirjad 26. juuniks s. a. „Harjulas“ Nr. 9 — 1936. a. avaldatud vorm nr. 1 kohaselt.

§ 3.

Üksuste pealikul hoolitseda, et kõigil manöövrist osavõtjail oleks muretsetud vormiriietus.

§ 4.

Sakala sügismanöövriks määratud üksustel osavõtta 26.—28. juunini s. a. Männikul korraldatavast suvilaagrist § 1. loetletud koosseisus. Sõit laagrisse raudteel on tasuta.

Kohalesõitmine:

Lohu jaamast:
pealikul 26. juunil s. a. kell 17,46;

meeskonnal 27. juunil s. a. kell 8,05.

Korrapidajaks: Lohu üksiku rühma pealik J. Möldre ehk tema poolt määratud asetäitja.

Kohila jaamast:

pealikul 26. juunil s. a. kell 17,58;

meeskonnal 27. juunil s. a. kell 8,15.

Korrapidajaks: Kohila kompani pealik J. Järv ehk tema poolt määratud asetäitja.

Ed. Neps,
kapten,
Hageri-Kohila mlvk. plk.

HARJU MALEVA LINNAÜMBRUSE MALEVKONNA PEALIKU KÄSKKIRI Nr. 4.

17. juunil 1936. a.

§ 1.

Malevkonna laskemeistervõistlused pean ära 12. juulil s. a. Tondi laskerajal, algusega kell 10.00.

Võistlusest võtavad osa kompaniide ja üksikrühmade 3-mehelised meistergrupid igal alal ja igas klassis, kuhu hulka kuulub ka ala- ja klassimeister. Laskemoon sõjaväepüssidele on malevkonna poolt; väikekaliibrilisel püssil ja püstolitel — üksuste või võistlejate enda poolt.

Võistluste üldkorraldajaks on pataljoni pealik major Kulasalu, sekretäriks lipn. Piho. Peakohtunikuks — van. instr. k. t. leitn. Jakobson. Kohtunikudeks: sõjaväepüssist laskmisel — staabi komp. pk. Elbrecht ja pealikud Eyland ja Mändmets; väikekaliibrilisest püssist — pealikud: Lepik ja plk. Ojasoo — staabi kompaniist; püstolist — pealikud Pikre ja Sachsandal.

Võistluste korrapidajaks määrان st. kompanii plk. abi lipn. Lõuke, abiks pealik Meere.

Korrapidaja käsutusse määrata staabi kompaniist 5 meest ja iga võistleja üksusest 1 mees, kes on ühtlasi ka näitajad.

Laskemoona kohaletöötamist ja märklehtede ülesseesadmist korraldab relvurpealik Eyland. Sanitaarpunkti muretseb staabi kompanii sanitaarpealik Mäesalu, kelle käsutusse määrata staabi kompaniist 1 velsker ja 1 sanitar. —

Einelaua korraldab Pääsküla jaoskond.

Võistluste protokollid esitada minule kinnitamiseks kahes eksemplaris 13. 07. 36.

§ 2.

Minu käskkirja nr. 4 — 15. 02. 35. § 7. osaliseks muuteks määrان malevkonna pealiku alatiseks asetäitjaks: 1) malevk. pealiku abi lipn. V. Velner, elukoht Tallinn, Koidu tän. nr. 9—4, telef. 436-55, Siseminist. telef. 476-32, ja 2) malevkonna õppepealik kapt. K. Lind, elukoht Tallinn, Raua tän. nr. 30, telef. 311-55.

§ 3.

Minu käskkirja nr. 6 — 10. 04. 35. § 16. muudan ära.

Malevkonna pealiku abi lipn. Velner'i ülesandeks peale kaitseliidu kodukorräs ettenähtud ülesannete, kuulub veel:

- 1) K. kodukorra § 172. p. 4. ja 5. ettenähtud ülesanded;
- 2) Noorkotkaste ja kodutütarde organiseerimise ja tegevuse eduka arendamise eest hoolitsemine ning selleks kaasa aitamine;
- 3) Malevkonna spordi-, laske- ja muude võistluste korraldamine allüksuste kui ka teiste organisatsioonide vahel;
- 4) Malevkonna aastapäevade korraldamine;
- 5) Kõigi malevkonna elus ettevõetavate üritustele kaasa aitamine.

§ 4.

Malevkonna spordivõistlused pean ära malevkonna aastapäeval. Juhin sportlaste tähelepanu minu käskkirja nr. 6 — 10. 04. 35. § 9 peale ja panen sportlastele südamele laskeala edasi jõuda kuni klassilaskurini enne spordivõistluste korraldamist. Malevkonna spordipealikul hoolitseda, et spordivõistlustest ei võtaks osa need sportlased, kes pole klassilaskurid.

E. Heinaru

Ltn. Malevkonna pealik.

PENINGI KOMPANI KAITSELIITLASTELE.

I.

Kompani laskeharjutus algab 21. juunil s. a. kell 10.00. Laskejuhatajal J. Linnaks'el täpselt kohal olla ehk endale asetäitja määrata.

Riviõppus peetakse samal päeval kell 14.00 spordiplatsil, millest kõigil kaitseliitlastel osavõtt kohustuslik. Kellel ei ole tungival põhjusel võimalus ilmuda, teatagu aegsasti oma lähemale pealिकule. Õppuste juhiks määran kompani plk. abi k. t. E. Toom'i.

II.

Võidupühal kõigil kompani liigetel koguda komp. kodusse kell 17.30 pidulikule Jumalateenistusele. Samal päeval kell 21.30 kogumine ühiseks rongikäiguks võidutulele.

III.

Alates 1. juulist s. a. saab peetud laskeharjutus iga kuu I ja III pühapäeval, algusega kell 10.00.

IV.

Juhatuse koosolekud saavad peetud laskeharjutusega ühedel päevadel, algusega kell 14.00.

V.

Kõigil kaitseliitlastel kel varustus väljavõtmata, kohe minult väljavõtta.

VI.

Kes seni ei ole tasunud „Harjulase“ tellimisraha ja kellel tasumata müügil olnud pidupiletite raha, need kohe minule äratasuda.

A. Tuule,

Kompani pealik.

JÕELEHTME KOMPANILE.

Kõigil kaitseliitlastel, naiskodukaitse liikmetel, kodutütardel ja noorte kotkastel Võidupühal, 23. juunil s. a., kella 10.00 koguda Jõeletme koolimaja juurde koos vabaõhu Jumalateenistusele minemiseks.

Võidupüha pühitsemiseks koguda kella 20.00 Jõeletme koolimaja juurde ehk Koogile kella 20.30.

J. Jõgi,

Kompani pealik.

JÕELEHTME KOMPANI KAITSELIITLASTELE.

Teatan, et kompani merirühma omavahelised laskevõistlused, A.-s. Eesti Vosvoriidi poolt välja pandud karikale, peetakse pühapäeval 28. juunil s. a. kell 09.00 piirivalve Uueküla laskerajal.

O. Lainel

Merirühma pealik

Vene rohuniitjad ja viljalõikajad

Otstarbekohased ja kättesaadava hinnaga.

Müügil tarvitajate- ja majandusühinguis ning teistes põllutöomasinate kauplustes.

Suurmüük

ETK-s.

Naiskodukaitse ala

Tallinnas, 18. juunil 1936. a.

§ 1.

Naisk. Harju ringkonda lugeda vastuvõetuks alljärgnevad kodanikud:

Nehatu jaoskonda: Laine Vitsur, Salme Preimut, Silvia Jaason, Olga Oja ja Elga Pohl, kõik arvates 15. juunist s. a.

Saku jaoskonda: Leontine Maripuu, arvates 16. juunist s. a.

Hageri jaoskonda: Aino Ilmet, arvates 9. juunist s. a.

Raasiku jaoskonda: Eleonore Puskar, Serafine Mänd ja Helmi Kalvik, kõik arvates 9. juunist s. a.

Juuru jaoskonda: Olga Hindremäe, arvates 3. juunist s. a.

Kabala jaoskonda: Marie Mulin, arvates 24. maist s. a.

Nabala jaoskonda: Marta Altmets, Helga Loop, Helmi Tilk, Magda Veedel, Grete Väljataga, Leida Sinikas, Helmi Loop, Leontine Kivihall, Marie Vain, Olga Altmets, Hilda Sinikas, Hilda Pärtel, kõik arvates 19. apr. s. a.

Russalu jaoskonda: Elfriede Jöerand, arvates 1. juunist s. a.

Lohu jaoskonda: Linda Eier, arvates 1. juunist s. a.

§ 2.

Viin üle naisk. liikme Leida Ilves'e — Hageri-Kohila jaoskonnast — Staabi jaoskonda, elukoha muutmise tõttu, arvates 11. juunist s. a.

Õiendus: ljh. nr. 4.

§ 3.

Alljärgnevad naisk. liikmed on oma nime ja perekonnanime muutnud, milline muudatus teha kõikides nimekirjades:

Hilda Kleesmann — „Kesa“ — Kloostri jaosk.

Ester Friedemann — „Annuste“ — „

Helene Lübeck — „Lume“ — Peningi jaosk.

Meeta Repnau — „Klaas“ — Raasiku jaosk.

Juuli Spuhl — „Siniorg“ — Nõva jaosk.

§ 4.

Alljärgnevad naisk. liikmed on abiellunud ja uueks perekonnanimeks omanud:

Helga Kõönvekk — „Vikat“ — Raasiku jaosk.

Hilda Salundi — „Noor“ —

Benita Friedemann — „Kelder“ — Kloostri jaosk.

§ 5.

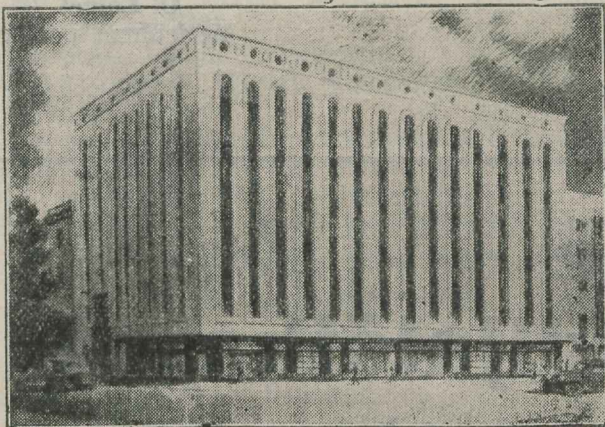
Naisk. Harju ringkonnast lugeda lahkunuks alljärgnevad naiskodukaitse liikmed:

Raasiku jaosk.: Adele Vaatman — omal soovil, arvates 9. juunist s. a.

Tuhala jaosk.: A. Järve-Poomann, M. Sepik, L. Kääs, B. Sommer ja A. Trummel, kõik omal soovil, arvates 3. juunist s. a.

Õiendus: ljh. Nr. 2.

K. Saar, major,
Harju mahevapealik.

EEKS-MAJA peakontori uus asukoht.

KODUMAA KÕIGE VANEM NING SUURIMAI
KINDLUSTUSSELTSE

EEKS-MAJA

Juhatus ja peakontor alates 1. juulist s. a.

O-ü. „Majaomanik'u“ uues majas,
Vabadusplatsi ja Harju tän. nurgal.

TULE, ELU, NOORTE, MURDVARGUSE,
KLAASI JA KODULOOMADE

KINDLUSTUSED

Noorte kotkaste ala

N. K. NISSI MLVK. RÜHMADALE.

N. K. Nissi malevkonna laager peetakse 4., 5. ja 6. juulil 1936. a. Uue-Riisipere Tammemaal (1 km. Riisipere raudtee jaamast). Laagri algus 4. juulil kell 10.00, lõpp 6. juulil kell 18.00.

Laagris korraldatakse soovijaile võistlusi järgmistel aladel: 1) veekeetmine, 2) pesapalli kaugusvise, 3) karulijooks, 4) kergejõustikualasid (60 m., kõrgus, kaugus) ja 5) kombineeritud takistusjooks. Peale mainitute toimub laagri kestel rühmadevaheline võistlus parima rühma nimele.

Malevkonna staap palub teatada Teie rühmast osavõtjate arvu (juhid nimeliselt ja soovid toiduvalmistamise suhtes. Toit valmistatakse ühiselt, kuid

tasuda võimaldatakse kas toiduainetes või rahas — kogusummas mitte üle ühe krooni kogu laagri aja eest. Toidumoona hulga teatab mlvk. staap hiljem, juhul kui selleks soovijaid on.

Isikliku laagrivarustuse nimestik „Noorkotka käsiraamatus III“ lk. 15 ja 16. Seal tähendatud piasjade puudumine pole põhjuseks laagrist ära jäämiseks.

Osavõtt kõigil rühmadel soovitav. Teade osavõtjate ja nende soovide kohta saata hiljemalt 24. juuniks (jaanipäevaks) aadressil: H. Kalda, Plato lastekodu, Riisipere või teatada telefoniga Riisipere 3.
Malevkonna vanem.

Igalt võimalikult alalt

saate meie suurladudest osta

KIRJUTUSMATERJALE

kodu- ja välismaa vabrikuist. • Meie kauplusist leiata sobivat mõistliku hinnaga, sest meie lipukirjaks on:

● hea kaup ● suur valik ● odavad hinnad.

K-Ü.

„**RAHVAÜLIKOO**“ kirjutusmaterjalide ja paberikauplused
Harju tän. 48, tel. 444-39. • Pärnu mnt. 10, tel. 446-67

Suitsetage ainult kõrgekvaliteedilisi idamaa paberosse

MIKAADO-EXTRA

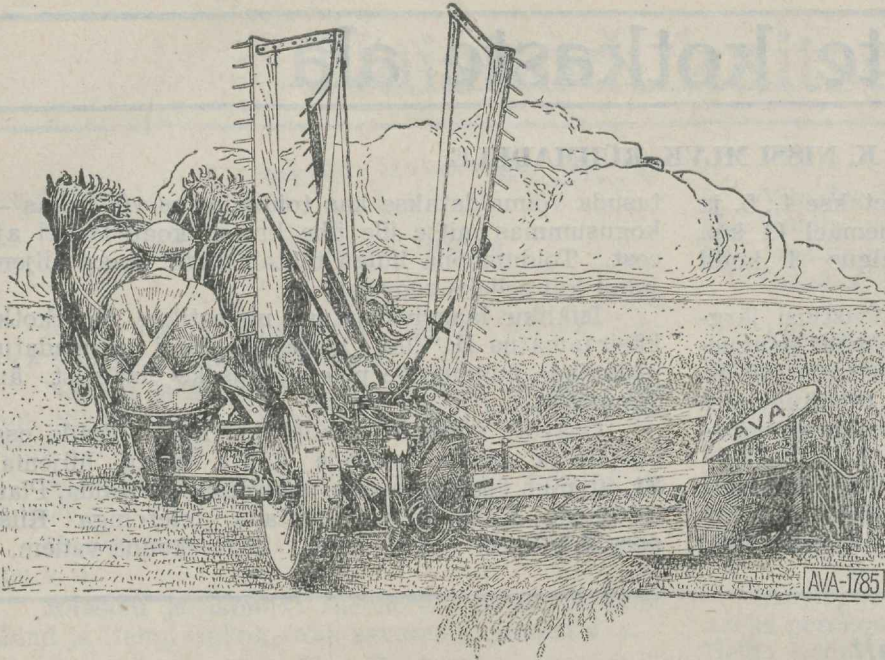
JA

MOKKA

sest need paberossid ületavad oma peene maitse ja meeldiva aroomiga kõik sellehinnal. võistlejad sordid.

Tubakavabrik
H. ANTON & Ko.

Mispärast on

Svecia

rohu- ja viljaniitjad
kõige nõuetavamad?

Sellepärast,

et need on kerge käiguga,
valmistatud parimast rootsi
materjalist ja kindlustavad
äpardusteta töötamist.

Peaesindaja:

Tallinna Eesti Majandusühisus

Estonia puistee 21

Ühisus

„Võhma Eksporttapamaja“

Võhma, Viljandimaa

Tel. 42 ja 27

P. K. VÕIEKSPORT

ENDINE P. K. „ESTONIA“ KESKMEIEREI JA E. EINPAUL'I PIIMAÄRI

ostab Tallinna ümbruse põllupidajatel piiramata hulgal

rõõskpiima I ja II valikut

makstes päevakohaselt kõrgemat hinda. Piima vastuvõtmine toimub
P. K. „VÕIEKSPORT“ TALLINNA KESKMEIEREIS, Jakobsoni 14,
— Jõeletme Lagedi, Saue, Väana ja Lohu piimapunktides. —

Järelepärimistega pöörata P. K. „VÕIEKSPORT“ TALLINNA KESK-
MEIEREI poole, Jakobsoni tän. 14, telefon 305-18, ehk vastava
piimapunkti juhataja poole.

Müüme suurel ja väiksel arvul:

Maaharimise riistu

Sahad, äkked, kultivaatorid, reas-
külvimasinad „Radi“, ristikeha
seemne külvikärud, kunstväetise
puistaja „Westfalia“, „Oliver“
— traktori sahad ja raudaalid.

Kunstväetisained

Lämmastikväetised, superfosfaat,
kaalisool jne.

Niidumasinad

Rootsi Herkules rohuniitjad,
loorehad, heinakaarutajad, vilja-
niitjad jne.

Viljapeksumasinad

Thermaenius — 20" — 42" trumli-
laiusega.

Isesõitjad lokomobiilid

Fordson traktorid

Mootorid — bensiini, petroleumi
ja nafta jaoks, lamavad ja ratastel.

Ford sõidu- ja veoautod

Tagavaraosad kõikide masi-
nate jaoks alati laos.

Eestimaa Põllumajanduse ja Tööstuse A.-S. „ESTAKLAND“

Tallinnas,
V. Sadama 11

Tartus,
Narva 3.

Rakveres,
Vaksali 34.

Viljandis,
Tartu t. 1.

Petseris,
Tartu t. 3.

D. K. W.

MOOTORRATTAD
JA EDERATTA VEOGA

VÄIKEAUTOD
ON ÖKONOOMSEIMAD JA
ODAVAMAD E E S T I S.

Soovitame veel:

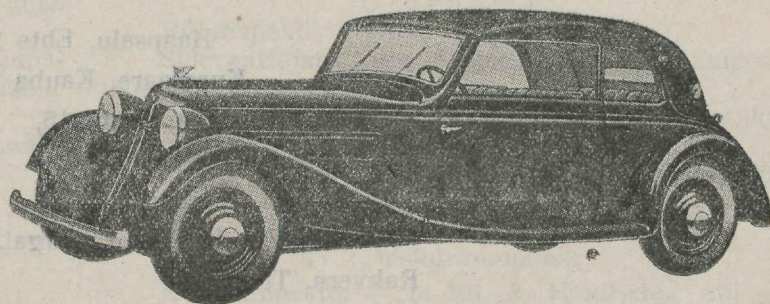
HORCH, WANDERER
ja AUDI SÕIDUAUTOD

NÜSSING-NAG

bensiini- ja diiselmootoriga
trambusi- ja veoauto-alused.

DODGE

autobusi- ja veoauto-alused.

EESTI A.-S.

G. SIEGEL

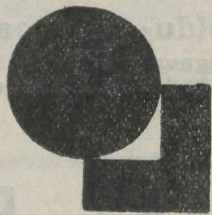
TALLINN, UUS 2, TEL. 450-86

A/S. „TEKLA“

PEAKONTOR:
TALLINN, SUUR KARJA 15
T E L E F O N

448-18

RIIDEÄRID:

Tallinn, Suur Karja tän. 15, telefon 445-23
Tallinn, Pärnu m. 6, (enne Valli 10) tel. 468-02

Haapsalu, Ehte 2,
Kuresaare, Kauba 2,
Mustvee, Tartu 15,
Narva, Peetri pl. 2,
Petseri, Kaubarida 6/7,
Pärnu, Vee ja Pika t. nurgal,
Rakvere, Turuplats,
Valga, Kesk 14,
Viljandi, Tartu 6-a,
Võru, Jüri 5-a,

Müügil kindlate hindadega järgmiste kodumaa vabrikute saadused:

**Balti Puuvilla Ketramise ja Kudumise Vabriku A/S-i
Kreenholmi Puuvillasaaduste Manufaktuuri O/Ü-se
Sindi Tekstiilvabrikute Ühisuse
O/Ü Eesti Niidivabriku**